

909

F

نام

نام خانوادگی

محل امضاء

عصر جمعه
۹۰/۱۱/۲۸جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشوراگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۱

مجموعه الهیات و معارف اسلامی (۱- ادیان و عرفان ۲- تاریخ و تمدن ملل اسلامی ۳- عرفان اسلامی)
(کد ۱۱۱۴)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

بهمن ماه سال ۱۳۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی باشد.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- He accused the environmentalists of trying to ..... public opinion in their favor.
1) summon   2) convoke   3) manipulate   4) rotate
- 2- He asserted that there's not a ..... of truth in the story.
1) vestige   2) relic   3) forte   4) scar
- 3- The chairperson proudly announced that the keynote speaker at the conference would be the ..... primatologist Jane Goodall.
1) eclectic   2) eminent   3) empirical   4) expedient
- 4- According to the experts, genetic ..... is probably the most important factor in determining a person's health.
1) fragmentation   2) germination   3) reliance   4) inheritance
- 5- Plant cell and tissue culture ..... the growth and maintenance of plant tissues in a nutrient medium.
1) approximates to   2) meddles in   3) involves   4) spreads
- 6- If the population continues to expand, Ehrlich argues, mass starvation and ecological disaster will be the ..... consequence.
1) introverted   2) inevitable   3) indiscriminate   4) insatiable
- 7- He's being kept in jail until the trial so that he can't ..... any of the witnesses.
1) intimidate   2) vanish   3) discard   4) represent
- 8- The operation of the free market maintains an ..... between supply, demand and price.
1) assent   2) inspection   3) affinity   4) equilibrium
- 9- Before you take calculus, you need more than a ..... knowledge of algebra.
1) circumspect   2) mutual   3) rudimentary   4) transient
- 10- In 1784 Benjamin Franklin first suggested daylight savings time as a means of cutting down ..... consuming candles.
1) of   2) on   3) for   4) in

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Deficiency diseases are usually associated with lack of vitamins or minerals. The effects of a vitamin or mineral deficiency on the body depend on the function of the particular nutrient (11) ----- . For example, vitamin A is important for good vision, and severe deficiency of this vitamin may cause blindness. (12) ----- some vitamins and minerals have many functions, (13) ----- nutritional deficiencies can therefore have wide-ranging effects on health.

Diets that lack a wide variety of foods may result in vitamin deficiency diseases. For example, in countries (14) ----- eat maize as the staple food and only few other foods, diets may lack niacin, a B vitamin. Such diets may cause pellagra, a deficiency disease (15) ----- by dermatitis, diarrhea, and dementia.

- 11- 1) lacking   2) to lack   3) is lacking   4) lacked
- 12- 1) Hence   2) However   3) Because   4) Then
- 13- 1) which prolonged   2) they prolong   3) to be prolonging   4) prolonged
- 14- 1) where people   2) in those people   3) that their people   4) there people
- 15- 1) characterizing   2) characterized   3) is characterized   4) they characterize

Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and decide which choice (1), (2), (3) or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

It has often been argued that the Qur'an is not only the first book, and the highest linguistic achievement, of the Arabic language, but that it is also Muhammad's strongest argument against those who doubted his Message. The question that needs to be addressed here concerns the reason why a holy book, a composition of language, should be hailed as Islam's (and Muhammad's) strongest argument. The point has sometimes been made that other prophets had more tangible miracles. In the case of Muhammad, however, the miracle was not comparable to Moses' staff or Christ's healing powers, but was simply the expression in language of the Qur'an.

To understand why Muhammad's strongest argument or miracle was a book, the Holy Qur'an, it is necessary to understand the role language and linguistic composition played in the lives of the pre-Islamic Arabs. It is also important to understand the nature of the Arabic language itself during the pre-Islamic period. This understanding will help to show why the revelation of the Qur'an through Muhammad found attentive ears among his contemporaries, who not only were articulate users of the language but held those skilled in the arts of linguistic composition in high esteem.

16- What does the passage mainly discuss?

- 1) Highest Linguistic Achievement of Arabic
- 2) Miracles of Moses, Christ, and Muhammad
- 3) Arabic in the Lives of the Pre-Islamic Arabs
- 4) The Qur'an Muhammad's Strongest Argument

17- The word **argument** in the second line is closest in meaning to -----.

- 1) disagreement
- 2) quarrel
- 3) reasoning
- 4) subject matter

18- According to the passage, Muhammad's miracle is ----- that of Moses and Christ.

- 1) touchable like
- 2) not comparable to
- 3) more or less similar to
- 4) not abstract in the same way as

19- Why was the Holy Qur'an Muhammad's strongest miracle?

- 1) Because language and language composition did not play a role at that time.
- 2) Because language and language composition had a significant role in the lives of Arabs.
- 3) Because Muhammad was the last messenger of God as compared with Moses and Christ.
- 4) Because Muhammad was not the last messenger of God as compared with Moses and Christ.

PASSAGE 2:

Before the rise of Islam, Arabic was mainly a spoken language with an oral literature of elaborate poetry and, to a lesser extent, prose. Writing had not yet fully developed and memorization was the most common means of preserving the literature. Both poetry and prose in the pre-Islamic era dealt with a rather limited range of topics which included in the case of poetry praise, eulogy (panegyric), defamation, and love, and in the case of prose superstition, legends, parables, and wisdom tales.

Pre-Islamic Arabs took great pride in their language and in articulate and accurate speech, the latter being one of the main requisites for social prominence.

20- Which of the following is NOT true of the Arabic language before the rise of Islam?

- 1) It was not yet fully developed.
- 2) It mainly had an oral literature.
- 3) Its literature was basically centered on poetry.
- 4) Its literature was mainly preserved through memorization.

21- What does the word *eulogy* in line 5 mean?

- 1) criticizing
- 2) defamation
- 3) praise
- 4) slander

22- According to the passage, articulate and accurate speech was _____.

- 1) the only requisite for marriage
- 2) one of the major requirements of social prestige
- 3) the only important tool to take advantage of others
- 4) one of the most important means of exploiting others

PASSAGE 3:

The revelation of the Qur'an in Arabic set the scene for a unique and lasting relationship between the language and Islam. On the one hand, Arabic provided a very effective medium for communicating the message of the religion. On the other hand, Islam helped Arabic to acquire the universal status which it has continued to enjoy since the Middle Ages, emerging as one of the principal world languages. It has been argued that Arabic has not simply remained 'ancillary to Islam' but that it has also been significant as a means of 'cultural and national revival in the Arabic-speaking countries.' Arabic is a rich and expressive language and has played an important role in the cultural preservation of the Arabic-speaking people. However, without the bond it has had with Islam, Arabic would probably not have undergone the internal revolution it did, nor expanded beyond the borders of the Arabian Peninsula with such speed and magnitude.

The relationship of Islam and the Qur'an to Arabic involves more than just the use of a language to communicate a divine message. There are a number of factors which set this relationship apart from that which exists between other holy books and the languages in which they appeared, for Arabic has come to be closely associated with Islam, and in this way has acquired a semi-official status. It is implicit that anyone professing Islam cannot ignore the role Arabic plays in his faith. Embracing Islam, therefore, entails exposure to, and familiarity with, the Arabic language. Such familiarity is necessitated by the fact that memorization and recitation of Qur'anic verses in their original language is necessary for the performance of the daily rituals. Other holy books may have had an impact on the languages in which they originally appeared, but the impact that Islam and the Qur'an have had on Arabic appears to be unique in its extent and durability. It has often been the case that a holy book appears in a given language and is then translated into other languages, in which it continues to be read and recited during the performance of rituals, but, in the case of the Qur'an, although it has been translated into many languages, these translations cannot replace the original language as a language of worship, which continues to be Arabic for all Muslims, native speakers and others.

Other holy books also came to be associated with specific languages, such as the Torah with Hebrew, and, perhaps less intimately, the New Testament with Greek and Latin. However, the nature of the relationship between the Qur'an and Arabic is still unique for reasons to be given below.

23- What does the passage mainly discuss?

- 1) Relation between Islam and Arabic
- 2) Effective Medium for Communication
- 3) Role Played by Arabic in Muslims' faith
- 4) Revival in the Arabic-speaking Countries

24- What is the central idea one can infer from the first paragraph?

- 1) Islam and Arabic helped each other
- 2) Islam helped Arabic to gain the universal status
- 3) Arabic helped Islam to communicate the message of the religion
- 4) Arabic and Islam emerged as the principal world phenomena in the Middle Ages

25- The sentence *Arabic has not simply remained ancillary to Islam* in line 5 implicitly means -----

- 1) Only Arabic backed up the religion of Islam.
- 2) Only Islam backed up the Arabic language.
- 3) Arabic also supported the religion of Islam.
- 4) Islam also supported the Arabic language.

26- According to the passage, the Arabic language -----

- 1) gained a semi-official status due to its perfect structure
- 2) was only used to communicate a divine message
- 3) was not just a means to express God's message
- 4) played a minor role in Muslims' faith

27- It is clearly mentioned in the passage that those who accepted Islam -----

- 1) did not need to learn the Arabic language
- 2) had to be familiar with the Arabic language
- 3) did not need to perform their rituals in Arabic
- 4) had to perform their religious rituals in their own native languages

28- One can infer from the passage that the -----

- 1) Torah did not have any impact on the language in which it originally appeared
- 2) Bible did not have any impact on the language in which it originally appeared
- 3) Qur'an's effect upon the Arabic language is incomparable
- 4) Gospel's effect upon the Latin language is incomparable

29- It can be inferred from the passage that the translated language of the Qur'an -----

- 1) can be used to understand the divine message
- 2) cannot be used to understand it better like other holy books
- 3) can be substituted for the original language as a language of worship
- 4) cannot be substituted for the original language to understand the divine message

30- The author finally concludes in the last paragraph that -----

- 1) other holy books are not coupled with specific languages
- 2) other holy books are also associated with particular languages
- 3) the relationship between the Qur'an and Arabic is similar to that between the Torah and Hebrew
- 4) the relationship between the Qur'an and Arabic is not the same as that between the Bible and Latin

■ ■ عَيْنَ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۱ - ۳۸)

۳۱- « لا يَمِيزُ الْحُكْمَ الْإِسْلَامِيَّ عَلَى الْأَنْدَلُسِ كَثْرَةُ الثُّورَاتِ فَحَسَبَ، بَلْ هُنَاكَ مِيزَاتٌ أُخْرَى لَعَلَّ مِنْ أَمَمَّهَا قُوَّةُ الْمَعْتَقَدَاتِ الدِّينِيَّةِ! »:

(۱) برای حکومت اسلامی در اندلس فقط تعداد زیاد شورشها کفایت نمی‌کرد، بلکه دلایل دیگری هم داشت که از جمله آنها احتمالاً قدرت معتقدات مذهبی بود!

(۲) فقط کثرت انقلابها نیست که حکومت اسلامی بر اندلس را متمایز می‌کند، بلکه خصوصیت‌های دیگری نیز هست که شاید مهمترین آنها قدرت اعتقادات دینی باشد!

(۳) آنچه حکومت اسلامی موجود در اندلس را متمایز می‌کند فقط تعداد انقلابها نیست، بلکه موارد دیگری نیز وجود داشت که از جمله مهمترین آنها قدرت دین بود!

(۴) حکومت اسلامی موجود در اندلس فقط به تعداد زیاد شورشهای مردمانش متمایز نمی‌شود، بلکه ویژگیهای دیگری هم داشت که باورهای مذهبی می‌تواند از جمله آنها باشد!

۳۲- « قَدْ خَرَجَ أَمْرُ سِجْنِهِ مِنْ وَرَاءِ الْأَبْوَابِ الَّتِي أَغْلَقْنَاهَا دُونَهُ إِلَى أَصْحَابِهِ فَوَثَبُوا عَلَيْنَا وَنَزَعُوهُ مِنْ أَيْدِينَا! »:

(۱) موضوع زندانی شدن او از پشت دربهایی که بر او بسته بودیم به یارانش رسید و بر ما حمله آوردند و او را از دستمان خارج کردند!

(۲) مسأله به زندان انداختن وی از پشت دربهایی بسته به دوستانش رسید و با وجود یورش بر ما نتوانستند او را از چنگ ما خارج کنند!

(۳) حکم زندانی شدن او از پشت دربهایی بسته ابلاغ شده بود و یارانش چون بدان پی بردند بر ما حمله آوردند و او را چنگ ما خارج کردند!

(۴) دستور آزادی او از زندان با وجود بسته بودن درها به دوستانش رسید لذا بر ما یورش آوردند ولی نتوانستند وی را از دستمان خارج کنند!

۳۳- « أَصْبَحَتْ هَذِهِ الْبِلَادُ مُلْزَمَةً بِالْإِعْلَانِ عَنْ مَنْشَأَتِهَا النَّوَوِيَّةِ وَ إِمْكَانِ مِتَابَعَتِهَا مِنْ قَبْلِ مِفْتَشِينَ تَابِعِينَ لِلْوَكَالَةِ الذَّرِيَّةِ فَضْلاً عَنْ مِتَابَعَتِهَا عَنْ بَعْدِ بِمَعْدَاتِ مِثْلِ الْكَامِرَاتِ! »: این کشور .....

(۱) علاوه بر اینکه باید از دور توسط دستگاههایی چون دوربینها تأسیسات هسته‌ای خود را کنترل کند، ملزم شد آنها را اعلام کرده به بازرسان آژانس هسته‌ای اجازه و امکان کنترل دهد!

(۲) ملزم شد که بیانیه‌ای درباره تأسیسات هسته‌ای خود صادر کند و قبل از اینکه بازرسان آژانس هسته‌ای کار آنها را پیگیری کنند، به دستگاههایی چون دوربینها امکان کنترل و پیگیری دهد!

(۳) متعهد شد که تأسیسات هسته‌ای خود را اعلام کرده به بازرسانی که کار آژانس هسته‌ای را پیگیری می‌کنند علاوه بر پیگیری کار بوسیله دستگاههایی چون دوربینها، امکان کنترل را فراهم آورد!

(۴) ملزم شد تأسیسات هسته‌ای خود را اعلام کند و امکان اینکه کار این تأسیسات توسط بازرسان آژانس هسته‌ای، علاوه بر کنترل از راه دور توسط دستگاههایی مانند دوربینها پیگیری شود، فراهم آورد!

۳۴- « و بعض الهوى بالهجر يمحي، فيمتحي و حبك عندي يستجد و يربح! »:

- (۱) بعضی دوستیها را دوری و هجران از دل می‌زداید، اما دوستی تو پیوسته مرا طراوت می‌بخشد و تازه می‌گرداند!
- (۲) بعضی عشقها با دوری محو می‌شود و از بین می‌رود، و حال اینکه عشق تو در دل من تازه می‌گردد و افزون می‌شود!
- (۳) برخی عشقها با هجران معشوق از خاطره‌ها محو می‌گردد، اما عشق من نسبت به تو هر روز اضافه می‌گردد و بیشتر می‌شود!
- (۴) برخی دوست داشتنها با مهاجرت معشوق محو می‌گردد، و حال اینکه دوست داشتن تو پیوسته تجدید می‌گردد و تازه می‌شود!

۳۵- « و من هاب أسباب المنايا ينلنه و إن يرق أسباب السماء بسلم. عين الأقرب للبيت في

المفهوم:

- (۱) ﴿ كل نفس ذائقة الموت ﴾
  - (۲) ﴿ و لن يؤخر الله نفسا إذا جاء أجلها ﴾
  - (۳) ﴿ قل إن الموت الذي تفرّون منه فإنه ملائكم ﴾
  - (۴) ﴿ فإذا جاء أجلهم لا يستأخرون ساعة و لا يستقدمون ﴾
- ۳۶- « أمر المسلمين بقراءة البسمة في أول الفاتحة في الصلوات! ». تدلّ العبارة على أن .....

- (۱) المسلمين بعضهم عند تلاوة القرآن لا يشرعون بالبسمة!
  - (۲) المسلمين بعضهم لم يذكروا البسمة عندما يفتحون القرآن!
  - (۳) بعض المسلمين لم يكونوا يبدؤون حمدهم في الصلاة بذكر باسم الله الرحمن الرحيم!
  - (۴) بعض المسلمين عند ذكر الصلوات على النبي (ص) لم يبدؤوا بآية باسم الله الرحمن الرحيم!
- ۳۷- « او دانشنامه عظیم خود را بر اساس اسناد و مکاتبات بایگانی شده در دارالانشاء مصر تألیف کرده است! »:

- (۱) هو قد ألف دائرة المعارف جلیلة على ما كان محفوظاً في دارالانشاء المصرية من الوثائق و المكاتبات!
- (۲) إن دائرة المعارف الكبرى التي ألفها كانت على أساس محفوظات المراسلات في دارالانشاء المصرية!
- (۳) إنه قد اعتمد في موسوعته الجلیلة على محفوظات دارالانشاء المصرية من الوثائق و المراسلات!
- (۴) موسوعته العظيمة قد ألفت على ما حصل من الأسناد و المراسلات في دارالانشاء المصرية!

۳۸- « وقتی ماه را دیدند با خود گفتند: عجب منظره زیبایی! ». عین الخطأ:

- (۱) حين شاهدنا القمر قالتا في نفسيهما: أجمل بهذا المنظر!
- (۲) لما شاهدوا القمر قالوا في نفسيهما: ما أجمل بهذا المنظر!
- (۳) لما شاهدوا القمر قالوا في نفسيهما: ما أعظم جمال هذا المنظر!
- (۴) عندما شاهدنا القمر قلنا في أنفسنا: أعظم بجمال هذا المنظر!

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (۳۹ و ۴۰)

۳۹- « يدعى بزعمه انه يرجو الله، كذب و العظيم، ما باله لا يتبين رجاؤه في عمله! »:

- (۱) يُدعى — أنه — كذب — باله
- (۲) زعمه — يرجو — كذب — العظيم
- (۳) إنه — الله — يتبين — عمل
- (۴) الله — العظيم — بال — يتبين

٤٠ - « هؤلاء المؤمنات فتحن المصحف و تلون آيات منه، حيث ان من يطع الخالق لم يبالي بسخط المخلوق! »:

- (١) الْمُؤْمِنَاتُ - فَتَحْنَ - تَلَوْنَ - أَنْ
(٢) الْمُصْحَفَ - تَلَوْنَ - يَبَالُ - الْمَخْلُوقِ
(٣) تَلَوْنَ - إِنَّ - يُطِيعُ - يُبَالِ
(٤) فَتَحْنَ - آيَاتٍ - يُطِيعُ - سُخِطِ

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤١ - ٤٣)

٤١ - « لولا ما نهى الله عنه من تركية المرء نفسه لذكر ذاك فضائل جمّة تعرفها قلوب المؤمنين... »:

- (١) نفس: اسم - مفرد مؤنث (معنوي) - جامد و غير مصدر - معرف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مضاف إليه و مجرور
(٢) المرء: مفرد مذكر - جامد - معرف بأل - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مضاف إليه و مجرور في اللفظ، و مرفوع محلاً على أنه فاعل لشبه فعل «تركية»
(٣) تعرف: مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم/ فعل مرفوع و فاعله «قلوب» و الجملة فعلية و نعت و منصوب بالتبعية محلاً، و رابطها الضمير المستتر
(٤) فضائل: جمع تكسير (مفردة: فضيلة، مؤنث) - مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: فضل) - معرف بالإضافة - معرب - ممنوع من الصرف (جمع كثرة) / مفعول به و منصوب

٤٢ - « أرني ما كنت تعدني أن تريني من الصراط المستقيم! »:

- (١) تعد: للمخاطب - مجرد ثلاثي - معتل و مثال (إعلاله بالحذف) - لازم - مبني للمعلوم/ فعل و خبر «كان» و منصوب بفتحة ظاهرة، و الجملة فعلية
(٢) أر: فعل أمر - للمخاطب - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص (إعلاله بالحذف) - مبني على حذف حرف العلة/ فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر و مفعوله «ما» الموصول العام
(٣) ني: النون حرف وقاية - غير عامل - مبني على السكون. و الياء: ضمير متصل للنصب أو للجر - للمتكلم وحده - معرفة - مبني على الكسر/ مفعول به ثانٍ و منصوب محلاً
(٤) تري: مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معتل و ناقص (و كذلك مهموز العين)/ فعل منصوب بحرف «أن» المصدرية، و فاعله ضمير «أنت» المستتر فيه وجوباً

٤٣ - « فلما تفرقنا كأني و مالكاً ل طول اجتماع لم نبت ليلة معاً! »:

- (١) تفرقنا: ماضٍ - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعّل - لازم/ فعل و فاعله ضمير «نا» البارز، و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلاً
(٢) نبت: مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالإسكان و الحذف) - متعدي - مبني للمعلوم/ فعل تام و مجزوم بحذف حرف العلة، و فاعله ضمير «نحن» المستتر فيه وجوباً
(٣) لما: من الأسماء الملازمة للإضافة إلى جملة فعلية فعلها مضارع - نكرة - مبني على السكون/ ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب محلاً و متعلقه فعل «تفرقنا»
(٤) معاً: اسم غير متصرف - من الأسماء الملازمة للإضافة - نكرة مخصّصة - معرب - منصرف/ ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب، و التثوين عوض عن المضاف إليه المحذوف

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٤ - ٥٠)

٤٤ - عَيْنُ الْمَضَارِعِ لَيْسَ مُجْزِئاً:

- (١) لَتَتَوَكَّلُوا عَلَى اللَّهِ يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَقْوُوا إِيمَانَكُمْ!
- (٢) لِيَقْرَؤُوا مَا تَيْسَّرُ مِنَ الْكُتُبِ الْقِيَمَةِ الَّتِي تَرْتَبِطُ بِعَمَلِهِمْ!
- (٣) لِيَخْلَصَ لَهُ تَعَبْدُكَ وَ إِلَيْهِ رَغْبَتُكَ وَ مِنْهُ شَفَقَتُكَ!
- (٤) لِيَذْكُرَ رَبَّهُ فِي الْأَعْمَالِ الْيَوْمِيَّةِ حَتَّى يَنْفَعَهُ نَفْسَهُ وَالْآخَرِينَ!

٤٥ - عَيْنُ «ان» حَرْفاً عَامِلاً:

- (١) ان الدنيا إلا دار فناء و الآخرة دار بقاء!
- (٢) ان التقوى مركب ذلول ينقل راكبه إلى جنة الخلود!
- (٣) إن يكاد ليبعدُ عن نفسه التخاذل لما تأمل في عاقبته!
- (٤) إنما ينشغل عن الزخارف الدنيوية من يرى الجنة و النار أمامه!

٤٦ - عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْبِنَاءِ لِلْمَجْهُولِ:

- (١) أراق الراغب في الله دموعاً خوف المحشر: أريقَت دموع خوف المحشر!
- (٢) اجتنب التسليم أمام الظالم فإنه يسومك الذلة: اجتنب التسليم فإنه تسامك الذلة!
- (٣) يشقّ المؤمن أمواج الفتن بسفينة النجاة: تشقّ أمواج الفتن بالمؤمن بسفينة النجاة!
- (٤) لا يطيع الأمير المجرب من أصمته صيحة الباطل: لا يطاع من أصمّت بصيحة الباطل!

٤٧ - عَيْنُ الظَّرْفِ مَعْرَباً:

- (١) هو الذي يستجيب دعوانا حين دعواناه!
- (٢) الإنسان ضعيف حين يمكن عدوه من نفسه!
- (٣) منذ قرأ تلك العبارة أخذ يتأمل في عواقب الأمور!
- (٤) التسليم هو المنجاة حيث يفوض المخلوق شأنه إلى الله تعالى!

٤٨ - عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) أتظن أنك تستطيع أن تطالع المقالات الأربع هذه في ليلة واحدة!
  - (٢) هناك زميلان اثنان من بين ثمانين زميلاتي لم يطالعا الدرس أبداً!
  - (٣) تريد أختي أن تجمع في كراسها مائة مسألة و مسألتين مع أجوبتها!
  - (٤) شاهدت الاثنين و ثلاثين طالباً و طالبة في الساحتين الاثنتين يوم أمس!
- ٤٩ - « لم يخدم البشرية حقيقةً إلا المسلمون الأوائل! ». عَيْنُ مَا يَعَادِلُ الْعِبَارَةَ فِي الْمَعْنَى:

- (١) ما خدم البشرية خدمة حقيقةً المسلمون الأوائل!
- (٢) إنما الخادم الحقيقي للبشرية هم المسلمون الأوائل!
- (٣) المسلمون الأوائل قد خدموا البشرية خدمة حقيقةً!
- (٤) إن المسلمين الأوائل هم الخادمون الحقيقيون للبشرية!

PardazeshPub.com

۵۰- عین الخطأ في نوع الاستعارة:

- (۱) وفتکتکم علی حدود الحلال و الحرام و ألبستکم العافیة من عدلی! ← مکنیة
 (۲) اللهم اسقنا ذلل السحاب دون صعابها! ← تصریحیة اصلیة
 (۳) بنا اهتدیتم فی الظلماء و تسنمتم العلیاء! ← تبعیة مصرحة
 (۴) لدوا للموت و اجمعوا للفناء و ابنوا للخراب! ← تبعیة

ادیان و مذاهب

- ۵۱- کدام یک، قبل از زرتشت کُشندۀ اژدها و آورندۀ باران بود؟
 (۱) آگنی (۲) ایندرا (۳) وایو (۴) وارونا
- ۵۲- کدام قدیس مانند عیسی (ع) دوازده تن به او گرویدند و او مانند عیسی با آنها به تبلیغ پرداخت؟
 (۱) آوگوستینوس (۲) اکهارت (۳) توماس آکویناس (۴) فرانسیس آسیزی
- ۵۳- ایرنایوس اسقف شهر لیون بر ضد فرقه ..... اعتراض کرد.
 (۱) ارتودوکسها (۲) مانویان (۳) مونتانیستها (۴) مارکیونیها
- ۵۴- کدام عید یهود با تجدید بنای معبد به دست یهودای مکابی ارتباط دارد؟
 (۱) شابوعوت (۲) سایبانها (۳) حنوکا (۴) پوریم
- ۵۵- از چه زمانی به قوم عبری، «یهود» گفتند؟
 (۱) بعد از اسارت بابلی (۲) بعد از مرگ بخت النصر (۳) بعد از تأسیس مجمع کبیر (۴) بعد از غلبه رومیان بر اورشلیم
- ۵۶- کدام فرشته از امشاسپندان پشتیبان شبانان و کشاورزان و خدای زراعت شمرده شد؟
 (۱) آرمایتی (۲) آشا (۳) خَسترا (۴) وهومنه
- ۵۷- در کدام کتاب شینتوی ژاپنی تأثیر چینی و نفوذ افکار بودایی به خوبی مشهود است؟
 (۱) انگلی شیکی (۲) بوشیدو (۳) کوگوشویی (۴) کوژیکی
- ۵۸- این عبارت از گفته‌های چه کسی است؟ «من به سه طریق به مقام شرافت انسانی نایل شدم. محبت، حکمت و شجاعت.»
 (۱) تسویو (۲) شون تزو (۳) کنفوسیوس (۴) منسیوس
- ۵۹- قدیمی‌ترین روایت در باب ظهور عیسی بعد از قیام او را چه کسی نقل نموده است؟
 (۱) پولس (۲) متی (۳) مرقس (۴) یوحنا
- ۶۰- کدام یک از اقوام پیشین برای تجدید ادوار فصول سالیانه، یعنی بهار و تابستان و پاییز و زمستان، خدایان متعدد داشتند؟
 (۱) اسلاوها (۲) اتروسکها (۳) توتون‌ها (۴) سلت‌ها
- ۶۱- جینوس در اعتقاد رومیان باستان مظهر چه بود؟
 (۱) برکت بخشی و آبادانی (۲) شفابخشی بیماران (۳) نگهداری از مخازن آذوقه (۴) نیروی مردانگی و زورمندی
- ۶۲- کدام گزینه درباره فرقه حسیدیم نادرست است؟
 (۱) فریسیان از میان آنها شکل گرفتند.
 (۲) آنها به کلی مخالف هلنیزم (یونانی مآبی) بودند.
 (۳) همت آنها متوجه تبیین مبانی دینی یهود با افکار یونانی بود.
 (۴) بیشتر آنها با یهودا مکابی بر ضد سلوکیان همکاری داشتند.
- ۶۳- «کامنه» در آیین زرتشتی به چه معناست؟
 (۱) اندیشه بد (۲) پندار نیک (۳) عمل نیک (۴) گفتار نیک

- ۶۴- کدام کتاب از کنفوسیوس نیست؟
 (۱) ای چینگ (۲) تائوته چینگ (۳) شوچینگ (۴) شی چینگ
- ۶۵- هدف از قوانین مکتب اورفئوسی کدام بود؟
 (۱) خلاصی روح از قالب مادی
 (۲) مطهر کردن جسم آدمی از آلودگی و شاد زیستن در دنیا
 (۳) نجات روح انسان از سرگشتگی در این عالم
 (۴) مطهر کردن روح از عنصر شرارت و خبثات و نجات از عذاب جاودانی بعد از مرگ
- ۶۶- عبارت ذیل از چه شخصیتی نقل شده است؟
 «نزد اقوام بدوی سراسر عالم طبیعت پر است از موجودات روحی که بر عالم تسلط و احاطه دارند.»
 (۱) تایلر (۲) فریزر (۳) مالینوفسکی (۴) هاپکینز
- ۶۷- فرقه آریاسماج به دنبال ..... هستند.
 (۱) نوآوری در کتب اربعه هندوها
 (۲) برداشتی روشنفکرانه از کتب مذهبی هندوها
 (۳) رجعت به آیین قدیم و بازگشت به کتب پوراناها
 (۴) رجعت به آیین قدیم و بازگشت به کتب اربعه هندوها
- ۶۸- فرشته شفقت و باروری در آیین زرتشتی کدام است؟
 (۱) آرمایتی (۲) سپننه مینو (۳) وهومنه (۴) هوروات
- ۶۹- کدام گزینه در مورد فریسیان درست است؟
 (۱) مخالف هلنیزم بودند.
 (۲) به زندگی اخروی اعتقاد نداشتند.
 (۳) اعتقاد به شریعت شفاهی نداشتند.
 (۴) به جنگ مسلحانه با رومیان اعتقاد داشتند.
- ۷۰- کدام مورد از تعالیم نانک نمی باشد؟
 (۱) قانون کرمه را باید تصدیق کرد.
 (۲) سعادت وصول به نیروانا همانا استغراق در ذکر حق است.
 (۳) بدون اندیشه و تعمق در ذهن، مناسک و آداب دینی ارزشی ندارد.
 (۴) علم امر نسبی و اضافی است و هر مسأله‌ای را به طریق مثبت یا منفی می‌توان جواب داد.
- ۷۱- فرقه صدوقیان در چه زمانی از بین رفت؟
 (۱) بعد از امپراطوری هادریانوس
 (۲) بعد از ویرانی معبد توسط تیتوس
 (۳) بعد از تسلط پمپی بر اورشلیم
 (۴) بعد از ظهور مسیح (ع)
- ۷۲- کدام امپراطور نصب تصاویر را در کلیسا قدغن کرد؟
 (۱) کنستانتین (۲) لنوی سوم (۳) هانری اول (۴) هانری سوم
- ۷۳- چه کسی معتقد بود که فقط ایمان برای نجات انسان کافی است و درک لطف و رحمت الهی به وسیله ایمان امکان پذیر است؟
 (۱) آریوس (۲) آگوستین (۳) پولس (۴) لوتر
- ۷۴- به اعتقاد مدوه، رحمت الهی به وسیله ..... نصیب انسان‌های سعادت‌مند می‌گردد.
 (۱) برهما (۲) شیوا (۳) وایو (۴) ویشنو
- ۷۵- در زمان کدام گورو، سیکها به صورت فرقه‌ای جنگجو و مبارز درآمدند؟
 (۱) گورو آمرداس (۲) گورو أرجان (۳) گورو گویندسینگ (۴) گورو هارگویند
- ۷۶- کدام یک از مکاتب فلسفی ششگانه در واکنش به یکتاگرایی یا مونیسیم مطرح در اوپانیشادها بود؟
 (۱) سانکیه (۲) مکتب شنکره (۳) ودانته (۴) یوگه
- ۷۷- کدام مذهب، برای توضیح خلقت و ربط خداوند به عالم به نظریه جوهر فرد متوسل شد؟
 (۱) معتزله (۲) زیدیه (۳) اشاعره (۴) اسماعیلیه

- ۷۸- کدام مذهب علم، قدرت و اراده را از صفات سلبیه خداوند می‌داند؟
 (۱) اشاعره (۲) اسماعیلیه (۳) امامیه (۴) معتزله
- ۷۹- فرقه‌های «زمین پاک» مه‌ایانه بر ایمان به کدام مبانی بودا استوار است؟
 (۱) وایروچنه (۲) منچوسری (۳) امیتابه (۴) اولوکتیشوره
- ۸۰- کدام یک روح انسانی بوده که عظمت یافته و به صورت روح کیهانی درآمد؟
 (۱) برهنسپتی (۲) پرچاپتی (۳) پوروشه (۴) ویشوه کرمن
- ۸۱- در آیین جاین لطیف‌ترین صورت ماده، به ماده ..... معروف است.
 (۱) سمساره (۲) کرمه (۳) محسوس (۴) معقول
- ۸۲- کتب «اللطف» و «الاصول» از آن چه کسی است؟
 (۱) قاضی عبدالجبار معتزلی (۲) علامه حلی (۳) ابوعلی جبایی (۴) ابوالحسن اشعری
- ۸۳- قاسم رسی از بزرگان کدام مذهب است؟
 (۱) زیدیه (۲) حنفیه (۳) اشعریه (۴) اسماعیلیه
- ۸۴- سپتامینو در دین زرتشتی .....
 (۱) نام دیگر وهومنه است.
 (۲) مقابل وهومنه قرار دارد.
 (۳) یکی از امشاسپندان زیر دست وهومنه است.
 (۴) اراده اهورامزدا را به کمک دستیارانش از قوه به فعل درمی‌آورد.
- ۸۵- اندیشه نبوت مستمر از مشخصه‌های کدام جریان کلامی است؟
 (۱) معتزله (۲) غالیان (۳) خوارج (۴) اشاعره

تصوف و عرفان

- ۸۶- در بحث ولایت، ابن عربی از کدامیک از عرفای ذیل متأثر بوده است؟
 (۱) ابوالحسن نوری (۲) ابوبکر شبلی (۳) حکیم ترمذی (۴) منصور حلاج
- ۸۷- اساس تعلیم جنید بغدادی در باب عشق و توحید و فنا چه بود؟
 (۱) نظریه ولایت (۲) نظریه سکر (۳) مسأله ایثار (۴) مسأله میثاق الست
- ۸۸- کدام عارف در ریاضی خود را استاد افلاطون و در سایر علوم بالاتر از ابن سینا می‌خواند؟
 (۱) جلال‌الدین بلخی (۲) سیدعبداله برزش‌آبادی (۳) سیدمحمد نوربخش (۴) محی‌الدین ابن عربی
- ۸۹- «طوطی هند» لقب کدام عارف است؟
 (۱) امیر خسرو دهلوی (۲) امیرحسن سجزی (۳) خواجه حسن دهلوی (۴) نظام‌الدین اولیا
- ۹۰- سلسله نعمت الهی در ایران بعد از چه کسی دچار تمایلات تجزیه طلبی شد؟
 (۱) معصومعلیشاه (۲) مشتاقعلیشاه (۳) مجذوبعلیشاه (۴) نورعلیشاه
- ۹۱- اولین منظومه مهم صوفیه در بیان حالات و معاملات عرفا چه نام دارد؟
 (۱) حدیقه سنائی (۲) گلشن راز (۳) منطق الطیر عطار (۴) مثنوی مولانا
- ۹۲- کدام دسته از مسلمانان بر صوفیه ایراد می‌گرفتند که آنها بین شریعت و حقیقت تفرقه قائل شده‌اند؟
 (۱) اهل حدیث (۲) فقها و متکلمین (۳) فلاسفه (۴) مفسرین
- ۹۳- صوفیه کدام مناطق در مبارزه با صلیبها سعی بسیار داشته‌اند؟
 (۱) بغداد و بصره (۲) ترکستان و ترکیه (۳) خراسان و هرات (۴) مصر و شام
- ۹۴- توکل و رضا از جمله ..... است.
 (۱) احوال (۲) مقامات (۳) مجاهدات (۴) مقامات و احوال

- ۹۵- اختلاف نیروانا در دین بودائی و فنا در اسلام در این است که .....
 (۱) نیروانا بقا دارد و فنا ندارد.
 (۲) نیروانا فنا دارد اما بقا ندارد.
 (۳) نیروانا فنای نسبی است و فنا در اسلام توأم با بقا است.
 (۴) نیروانا بقای نسبی است و فنا در اسلام توأم با بقاست.
- ۹۶- طریقه ..... اجتهاد و مجاهدت نفس و ریاضت بود.
 (۱) ابوالعباس سیاری (۲) جنید بغدادی (۳) سهل تستری (۴) محمدبن خفیف
- ۹۷- شیخ علاءالدوله سمنانی از ..... بود.
 (۱) پیروان آراء ابن عربی (۲) پیروان آراء ملاصدرا (۳) شارحان آراء شیخ اشراق (۴) مخالفان آراء ابن عربی
- ۹۸- از نظر اهل تصوف صوفی «مرد راه» است و توقف، «کفر .....» است.
 (۱) حقیقت (۲) شریعت (۳) طریقت (۴) معرفت
- ۹۹- قصیده «النوادر العینیة فی بوادر الغیبیة» از کدام مؤلف صوفی است؟
 (۱) احمد غزالی (۲) حلاج نیشابوری (۳) عبدالکریم جیلی (۴) عین القضاة همدانی
- ۱۰۰- کدام اثر طرز تلقی متشرعین عصر صفوی از آراء و عقاید صوفیه را نشان می‌دهد؟
 (۱) البدعة و التخرّف (۲) حدیقة الشیعه (۳) طریق الحقایق (۴) نفحات الانس
- ۱۰۱- کدام اثر به طرح شروط ده‌گانه لازم جهت سلوک از دیدگاه کبرویه می‌پردازد؟ رساله .....
 (۱) المودة فی القربی (۲) التوسل الی التّوسل (۳) الهایم الخائف من لومة اللائم (۴) السائر الحائر الی السائر الواحد الماجد
- ۱۰۲- کدام اثر در پیدایش «کمدی الهی» دانته تأثیر گذار بوده است؟
 (۱) الاسراء الی مقام الاسری (۲) التجلیات الالهیة (۳) ترجمان الاشواق (۴) شجرة الکون
- ۱۰۳- لقب «تازیانه سلوک»، در مورد آثار کدام عارف مشهور به کار رفته است؟
 (۱) عطار نیشابوری (۲) ابوالقاسم قشیری (۳) ابوالحسن هجویری (۴) ابن فارض مصری
- ۱۰۴- کدام یک از صوفیان زیر، از زمره مجذوبان محسوب می‌شود؟
 (۱) ابوالقاسم قشیری (۲) سعیدای سرمد (۳) شیخ احمد جام (۴) محمد غزالی
- ۱۰۵- کدام کتاب براساس «عوارف المعارف» تألیف شده است؟
 (۱) مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه (۲) مصباح الارواح (۳) مناقب العارفين (۴) نفحات الانس
- ۱۰۶- صوفیه علم رسمی را ..... و دانائی مخصوص به صوفیه را ..... می‌نامند.
 (۱) شریعت - فلسفه (۲) کلام - معرفت (۳) علم - معرفت (۴) معرفت - علم
- ۱۰۷- چه کسانی از صوفیه معتقد بودند که «ولی» می‌تواند واقف بر ولایت خود باشد؟
 (۱) شبلی و حلاج (۲) قشیری و هجویری (۳) جنید بغدادی و ابوالحسن خرقانی (۴) ابوسعید ابوالخیر و ابوحنیفه حداد
- ۱۰۸- به عقیده برخی محققان در چه اموری بین بودائیان و مسلک تصوف شباهت هست؟
 (۱) توبه - زهد (۲) ذکر - اشراق (۳) معرفت - ریاضت (۴) مقامات - مراقبه
- ۱۰۹- نتیجه قصه نخجیران و گفتگوی طایفه نخجیر و شیر، ترجیح ..... بود.
 (۱) اعتدال در توکل (۲) توکل بر جهد (۳) جهد بر توکل (۴) صبر بر توکل
- ۱۱۰- کدام مکتب در تصوف قائل به: تفضیل تصوف بر فقر و روش سلوکی‌اش موافق جنید بود و به ایثار اهمیت بسیار می‌داد؟
 (۱) طیفوریه (۲) قصابیه (۳) محاسبیه (۴) نوریه

- ۱۱۱- «محمد بن قاسم» ..... بر ضد ..... قیام کرد.
- (۱) در رأس گروهی از علویان - معتصم
  - (۲) در رأس گروهی از علویان - مأمون
  - (۳) در رأس گروهی از اعراب خراسان - هارون
  - (۴) از پیروان امام رضا (ع) بود که بعد از شهادت آن حضرت - مأمون
- ۱۱۲- اتابک لقب چه کسانی بود؟
- (۱) فرماندهان ترک سپاه سلجوقی که بعدها مؤسس دولتهایی شدند.
  - (۲) غلامان سلاطین سلجوقی که به حکومت مناطق منصوب می شدند.
  - (۳) کسانی که در اوایل دوره سلجوقی تربیت شاهزادگان را برعهده داشتند.
  - (۴) امرایی که پس از تجزیه دولت سلجوقی حکومت‌های مستقلی بنیان گذاشتند.
- ۱۱۳- انگیزه شارلمانی پادشاه فرانکها از برقراری رابطه حسنه سیاسی با هارون الرشید چه بود؟
- (۱) غلبه بر مشکلات داخلی
  - (۲) دشمنی و جنگ با امپراطوری روم شرقی
  - (۳) مصالحه با مسلمانان برای جنگ با گوتها
  - (۴) جلوگیری از حمله هارون الرشید به قلمرو روم شرقی
- ۱۱۴- سیاست فرهنگی آتاتورک مبتنی بر کدام گزینه بود؟
- (۱) بازنگری در تاریخ عثمانی از طریق تغییر خط
  - (۲) ترویج اندیشه‌ها و عقاید ضد عثمانی جنبش ترک‌های جوان
  - (۳) ایجاد هویت ملی - باستانی برای ترکیه از طریق تحریف و جعل تاریخ
  - (۴) گسترش و تقویت ارتباطات سیاسی - اقتصادی ترکیه با اروپای غربی
- ۱۱۵- علت اصلی شورش مردم خراسان بر ضد هارون الرشید چه بود؟
- (۱) تحقیر مردم خراسان توسط قبایل عرب ساکن خراسان
  - (۲) انتقامجویی رافع بن لیث نواده نصر بن سيار از عباسیان
  - (۳) گرایش مردم خراسان به سادات و علویان جهت سرنگونی عباسیان
  - (۴) ظلم و ستم علی بن عیسی بن ماهان والی خراسان بر مردم و زیاده‌ستانی از آنان
- ۱۱۶- نخستین شورش «مولدون» در دوره محمد اول را چه کسی و در کجا هدایت می کرد؟
- (۱) ابن الجلیقی در مریدا
  - (۲) ابن حفصون در مریدا
  - (۳) ابن الجلیقی در بوباسترو
  - (۴) ابن حفصون در بوباسترو
- ۱۱۷- کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) ابوحاتم رهبر خوارج اباضی در دوره عمر بن حفص مهلبی سر به شورش برداشت.
  - (۲) دوره امارت پانزده ساله یزید بن حاتم مهلبی بر افریقیه، دوره طلایی عصر والیان به شمار می‌رود.
  - (۳) خاندان مهلبی به فرمان واپسین خلیفه اموی امارتی موروثی در مغرب میانه پدید آوردند.
  - (۴) مذهب مالکی در دوره امارت یزید بن حاتم مهلبی توسط شماری از شاگردان وی در افریقیه رواج یافت.
- ۱۱۸- مهم ترین هدف عبیدالله مهدی از ساختن شهر مهدیه چه بود؟
- (۱) ایجاد مرکز مهم فرهنگی برای انتشار و تبلیغ مذهب فاطمیان
  - (۲) ایجاد پناهگاهی استوار در برابر قیامهای مردمی و هجوم دشمنان خارجی
  - (۳) ایجاد مرکز مهم اقتصادی برای برپایی بازارهای دریایی و بین‌المللی
  - (۴) ایجاد مرکز مهم تجاری برای جبران بنادر ویران شده در مغرب دور

- ۱۱۹- کدام گزینه درست است؟
 (۱) بومیان اندلس فاتحان مسلمان را «مسالمه» نامیدند.
 (۲) مسیحیان، نومسلمانان اندلس را «مضارب» نامیدند.
 (۳) فاتحان مسلمان ساکنان تازه مسلمان اندلس را «مولدون» نامیدند.
 (۴) نخستین گروه از اعراب که وارد اندلس شدند، «بلدیون» نامیده شدند.
- ۱۲۰- معاهده «کاسولا» میان ..... برای ..... بسته شد.
 (۱) مرابطون و موحدون - ترک مخاصمه در اندلس
 (۲) موحدون و پادشاهی آراگون - مقابله با مرابطون
 (۳) کاستیل و آراگون - بازپس‌گیری اندلس از مسلمانان
 (۴) مرابطون و پادشاهی کاستیل - پیشگیری از پیشرفت موحدون
- ۱۲۱- کدام گزینه درست است؟
 (۱) یعقوب آق‌قویونلو حضور نیروهای مجهز و تربیت شده صفوی را در حوزه سلطنتش خطری بالقوه به شمار می‌آورد.
 (۲) روابط رستم آق‌قویونلو با صفویان بسیار دوستانه بود و بر مبنای منافع مشترک تا زمان تأسیس دولت صفوی تداوم یافت.
 (۳) روابط حیدر صفوی و یعقوب آق‌قویونلو از آغاز دوستانه بود، اما پس از حمایت یعقوب از شیروانشاه به تیرگی گرایید.
 (۴) هرچند اوزون حسن در سالهای نخست سلطنتش روابط دوستانه‌ای با صفویان داشت، اما در اواخر عمر از آنها روی‌گردان شده بود.
- ۱۲۲- مهم‌ترین عامل درگیریهای متعدد میان طوایف مختلف قزلباش در دهه اول حکومت طهماسب صفوی چه بود؟
 (۱) تلاش برای دستیابی بر اراضی تیول
 (۲) فتنه انگیزی عثمانیها در میان سران قزلباش
 (۳) تلاش برای دستیابی بر مقام للگی شاه و سلطه بر امور کشور
 (۴) اختلاف بر سر چگونگی گسترش مذهب تشیع در مناطق سنی‌نشین
- ۱۲۳- هدف اصلی محمد خدابنده صفوی از بذل و بخششهای بی‌رویه از خزانه کشور چه بود؟
 (۱) دفع خطر درباریان و کاستن از سلطه زبردستان
 (۲) خنثی ساختن دخالت‌های مهد علیا در امور سیاسی
 (۳) بر طرف ساختن کدورت و دشمنی میان سران قزلباش و مهد علیا
 (۴) سرپوش گذاشتن بر ناتوانی سیاسی سلطان و جلب محبت زبردستان
- ۱۲۴- کدام گزینه نخستین اقدام در جهت اصلاحات به سبک غرب در قلمرو عثمانی بود؟
 (۱) تنظیمات
 (۲) تنظیمات خیریه
 (۳) فرمان گلخانه
 (۴) مشروطه عثمانی
- ۱۲۵- درباره ممالیک کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) جنگ عین جالوت به پیروزی ممالیک و شکست ایلخانان انجامید.
 (۲) سلسله‌ی ممالیک برجی کمتر از بحریان مخالف اصل وراثت بودند.
 (۳) اولین خلیفه عباسی مصر با لقب المستنصر توسط بیبرس به خلافت رسید.
 (۴) با سلطنت قلاوون متصرفات شامی وی از طرف ایلخانان ایران به خطر افتاد.
- ۱۲۶- عامل اصلی سستی پایه‌های خلافت امویان چه بود؟
 (۱) جنگ سوم داخلی
 (۲) قیام عباسیان
 (۳) قیام زیدبن علی و یحیی بن زید
 (۴) اقدامات و اصلاحات عمر بن عبدالعزیز
- ۱۲۷- انگیزه اصلی مخالفت اشراف و بزرگان قریش با خلافت علی (ع) چه بود؟
 (۱) خونخواهی عثمان و محاکمه قاتلان او
 (۲) دور ساختن انصار از مسند خلافت
 (۳) نادیده گرفته شدن حق آنان در خلافت علی (ع)
 (۴) حفظ قدرت و اقتدار بلامنازع خود در حکومت

- ۱۲۸- کدام جمله درباره طاهر بن عبدالله دومین امیر طاهریان، نادرست است؟
 (۱) به رعایت حال کشاورزان توجه و اهتمام داشت.
 (۲) به ترویج شعر و ادب فارسی در خراسان پرداخت.
 (۳) در فرو نشاندن شورش مازیار در طبرستان توفیق یافت.
 (۴) به نشر و ترویج سواد آموزی در میان کودکان علاقمند بود.
- ۱۲۹- کدام گزینه درباره «آخرین نبرد مسلمانان با صلیبیان» درست است؟
 (۱) با شکست لویی نهم در نبرد منصوره مصر به دست یکی از سرداران ایوبی جنگهای صلیبی خاتمه یافت.
 (۲) سلطان قلاوون مملوکی با تصرف عکا و بیت المقدس آخرین بازماندگان صلیبی را از شام بیرون راند.
 (۳) با تصرف بیت المقدس توسط آباقاخان مغول در سال ۶۸۶ جنگهای صلیبی خاتمه یافت.
 (۴) ملک اشرف مملوکی با تصرف عکا آخرین بازماندگان صلیبی را از شام بیرون راند.
- ۱۳۰- کدام گزینه درباره تیمور لنگ نادرست است؟
 (۱) به سال ۸۰۰ هجری از رود سند گذشت و به هندوستان لشکر کشید.
 (۲) به سال ۸۰۶ هجری به آسیای صغیر لشکر کشید و بایزید عثمانی را به اسارت گرفت.
 (۳) به سال ۸۰۱ هجری پنجاب و مولتان را تسخیر کرد و سلطان محمود تغلقی را مغلوب ساخت.
 (۴) به سال ۷۹۶ حکومت فارس را به نواده خود پیرمحمد وا گذاشت و برای سرکوب یاغیان رهسپار بغداد شد.
- ۱۳۱- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) اورخان وسعت سرزمینهای عثمانی را دو برابر کرد.
 (۲) اورخان با ایجاد سپاه ینی چری نقشی اساسی در گسترش سرزمینهای عثمانی ایفا کرد.
 (۳) اورخان نخستین سلطان عثمانی است که سیاست گسترش فتوحات و غزوات را در آسیا و اروپا دنبال کرد.
 (۴) آخرین بخش از دولت بیزنس در بخش شمالی شبه جزیره آسیای صغیر در دوره اورخان به تصرف عثمانیها درآمد.
- ۱۳۲- کدام گزینه درباره سلاجقه روم درست است؟
 (۱) غازان خان به سلطه سلاجقه روم پایان داد.
 (۲) سلاجقه روم تابع و دست نشانده عثمانیها شدند.
 (۳) با حمله تیمور به آناتولی دولت سلاجقه روم برافتاد.
 (۴) سلاجقه روم در کشمکش و جنگ با سلاجقه شام منقرض شدند.
- ۱۳۳- سه دولت مغولی که بر ویرانههای حکومت ایلخانی پدید آمد، کدامند؟
 (۱) جلائریان، چوپانیان و آل کرت
 (۲) چوپانیان، ایلکانیان و طغاتیموریان
 (۳) چوپانیان، آل اینجو، ایغوریان
 (۴) طغاتیموریان، ایلکانیان و ایغوریان
- ۱۳۴- کدام گزینه درباره نهضت توأبیین درست است؟
 (۱) جنبه عربی و مذهبی محض داشت.
 (۲) جنبه عربی و سیاسی محض داشت.
 (۳) همه سپاه توأبیین از قبایل یمنی بودند.
 (۴) قراء اصلی کوفه و موالی نقش مهمی در نهضت داشتند.
- ۱۳۵- کدام گزینه در بیان دیدگاههای اعتقادی و سیاسی زیدیه نادرست است؟
 (۱) قائم به سیف بودن امام
 (۲) اولویت امام علی (ع) بر صحابه
 (۳) حصر امامت در فرزندان فاطمه (س)
 (۴) جواز تقدم فاضل بر مفضول

PardazeshPub.com

۱۳۶- کدام گزینه درباره خوارزمشاهیان نادرست است؟

- ۱) خوارزمشاهیان تا حکومت سلطان محمد، مطیع سلاجقه خراسان بودند.
- ۲) دولت خوارزمشاهی در حکومت سلطان محمد به اوج گسترش و اقتدار رسید.
- ۳) تکش به قدرت بالایی دست یافت و خلیفه عباسی او را به رسمیت شناخت.
- ۴) آتسز نخستین کسی بود که بر ضد سنجر سر به شورش برداشت تا حکومتی مستقل بنا نهد.

۱۳۷- پس از فتح مکه، انصار نگران چه چیزی بودند؟

- ۱) انتقامجویی قریش از انصار
- ۲) اقامت گزیدن رسول خدا (ص) در مکه
- ۳) جانبداری رسول خدا (ص) از قریش
- ۴) توطئه قریش برای کشتن رسول خدا (ص)

۱۳۸- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) قرامطه به رهبری ابوطاهر روابط حسنه با فاطمیان داشتند.
- ۲) عزیز فاطمی توانست قرامطه را به اطاعت از خود وا دارد.
- ۳) قرامطه به رهبری حسن اعصم به جنگ با فاطمیان برخاستند.
- ۴) در دوره معز فاطمی آرامش میان قرامطه و فاطمیان برقرار بود.

۱۳۹- کدام سنت‌های وضع شده از سوی عبدالمطلب در سنت رسول خدا (ص) نیز تأیید گردید؟

- ۱) وفای به نذر، بریدن دست دزد، مباحله، بزرگ داشتن ماههای حرام، هفت شوط قراردادن هر طواف
- ۲) وفای به نذر، پرداخت صد شتر در دیه، حرمت نکاح محارم، رسم نبوت، حکم حجاب برای زنان
- ۳) وفای به نذر، بریدن دست دزد، روزه رمضان، سعی بین صفا و مروه، هفت شوط قراردادن هر طواف
- ۴) بریدن دست دزد، مباحله، بزرگ داشتن ماههای حرام، قربانی کردن، وقوف قریش در عرفات

۱۴۰- اساس امنیت اقتصادی و اجتماعی قریش در دوره جاهلی چه بود؟

- ۱) انحصار تجارت سرزمین حجاز
- ۲) برتری و شرافت نسبی
- ۳) وجود خانه کعبه
- ۴) مناصب کعبه

فرهنگ و تمدن اسلامی

۱۴۱- کدام گزینه درست است؟

- ۱) تعیین هویت اصلی عناصر هنر اسلامی کاری بسیار آسان است.
- ۲) هنر اسلامی در سرزمین‌های اسلامی همچنان رو به تکامل است.
- ۳) هنر اسلامی به نسبت دیگر هنرها از قدمت طولانی‌تری برخوردار است.
- ۴) هنر اسلامی از نظر انتشار و پراکندگی، گسترده‌ترین هنرهای جهان است.

۱۴۲- کدام گزینه درباره سبک معماری هند در دوره اسلامی نادرست است؟

- ۱) از مهم‌ترین مراکز آن دهلی و تاج محل‌اند.
- ۲) تیموریان استفاده از رخام تراشیده و ستونهای قطور را بر این سبک افزودند.
- ۳) ایجاد مناره‌های چهارگوش و پوشیده از کاشی و گچبری از مهم‌ترین ویژگی‌های آن است.
- ۴) تیموریان هند در سده‌های ۱۰ تا ۱۲ طاقها و گنبد‌های پیازی شکل را از سبک ایرانی اقتباس کردند.

PardazeshPub.com

۱۴۳- ویژگی‌های بارز مسجد سلطان حسن قاهره کدام‌اند؟
 (۱) بزرگی بنا، ایوانهای مرتفع، دو مناره مرتفع و طبقاتی
 (۲) دو ایوانی بودن، مناره‌های چهارگوش، گنبد کوتاه
 (۳) چهار ایوانی بودن، مناره‌های استوانه‌ای، گنبد‌های چندگانه
 (۴) تزئینات سنگی برجسته، مناره‌های استوانه‌ای و بلند، گنبد‌های آجری با روکش کاشی

۱۴۴- کدام گزینه درست است؟

- (۱) خط حمیری منسوب به منطقه سبأ است.
- (۲) خط مقوّر و خط مبسوط از انواع خط ثمودی است.
- (۳) خط حمیری، خطی است که اعراب حجاز در دوره جاهلیت بدان می‌نگاشتند.
- (۴) خط لحيانی دارای حروف فراوانی بود و در منطقه حیره مورد استفاده قرار می‌گرفت.

۱۴۵- مسجد ..... اصفهان از برجسته‌ترین آثار عهد ..... است و .....

- (۱) جمعه - صفوی - دارای دو ایوان با شکوه است.
- (۲) جمعه - سلجوقی - از نمونه‌های بارز مساجد چهار ایوانی است.
- (۳) جامع - ایلخانی - مجموعه بی‌نظیری است که در دوره صفوی تکمیل گردید.
- (۴) جامع - صفوی - دارای دو ایوان با شکوه به نام‌های ایوان صفه و ایوان نظام‌الملک است.

۱۴۶- کدام گزینه درباره «دیوان برید» نادرست است؟

- (۱) متصدی اخذ اطلاعات و اخبار و رساندن آن به خلیفه و یا امیر بود.
- (۲) به تقلید از سازمانی مشابه در روم شرقی و ایران ساسانی در عهد امویان شکل گرفت.
- (۳) در عصر اول عباسی تأسیس شد، مسئولیت ارسال نامه‌ها و برقراری نظم و امنیت را در شهرها و راهها برعهده داشت.
- (۴) در اواخر عهد امویان به دلیل ضعف سیاسی و ناامنی راهها، وضع برید مختل و سپس در اوایل دوره عباسی بازسازی شد.

۱۴۷- دیوانی که عمر بن خطاب برای نخستین بار در اسلام بنیان گذاشت چه وظیفه‌ای برعهده داشت؟

- (۱) تنظیم امور مکاتبات رسمی
- (۲) پرداخت عطا و مقرری سالانه
- (۳) گردآوری خراج و جزیه
- (۴) جبايت فئ و تقسیم آن میان مسلمانان

۱۴۸- درباره مراکز تعلیمی در اندلس کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مدارس اندلس به تقلید از مدارس مغرب ساخته شد.
- (۲) مدارس پس از مساجد مهمترین مراکز آموزشی مسلمانان در اندلس بود.
- (۳) نخستین مدرسه در عهد دولت بنی‌احمر در غرناطه ساخته شد.
- (۴) آموزش در اندلس جنبه مسجدی داشت و مدرسه در اواخر حکومت مسلمانان به اندلس وارد شد.

۱۴۹- کدام گزینه درباره تعریف «امارت خاصه» درست است؟

- (۱) امیر، از سوی امیر عام به امارت یک شهر گماشته می‌شود.
- (۲) امیر، جز امور نظامی حق دخالت در همه امور را دارد.
- (۳) امیر، جز امور قضایی و مالی حق دخالت در همه امور را دارد.
- (۴) امیر، از سوی خلیفه یا سلطان برای تصدی وظیفه خاصی مأموریت می‌یابد.

۱۵۰- کدام گزینه درباره مشمولین پرداخت جزیه نادرست است؟

- (۱) در عصر نبوی و پس از آن فقط اهل کتاب ذمی مشمول پرداخت جزیه بودند.
- (۲) پس از پیامبر (ص) به تدریج علاوه بر اهل کتاب، سایر غیرمسلمانان ذمی نیز مشمول پرداخت جزیه شدند.
- (۳) در عصر نبوی علاوه بر مسیحیان و یهودیان و صابئیان، زرتشتیان نیز مشمول پرداخت جزیه شدند.
- (۴) زنان، کودکان، از کار افتادگان، بردگان و دیوانگان اهل کتاب از پرداخت جزیه معاف بودند.

- ۱۵۱- تقسیم «شرطه» به کبری، وسطی و صغری در کدام یک از دولتهای اسلامی شکل گرفت؟
 (۱) امویان اندلس (۲) اواخر دولت عباسیان (۳) فاطمیان مصر (۴) ممالیک مصر
- ۱۵۲- کدام گزینه در تعریف تاریخنگاری درست است؟
 (۱) گزارش و ثبت احوال و اعمال گذشته انسانی بنا به انگیزه‌ها، اهداف و روش خاص
 (۲) بررسی رویدادها و تحولات گوناگونی که در زندگی آدمی رخ داده است.
 (۳) صورت ذهنی خصایص و صفات تحولات گذشته زندگی انسانی
 (۴) گردآوری گزارش‌ها و روایات احوال و اعمال گذشته انسانی
- ۱۵۳- کدام گزینه در وصف تجارب الامم مسکویه درست است؟
 (۱) این کتاب در تاریخ عمومی اسلام و آن دسته از دولتهایی است که در عصر خلافت عباسی در بین النهرین تشکیل شد.
 (۲) مسکویه با روش اخلاقی به تاریخ نگریسته و اخبار و روایات تاریخی را به شیوه حدیثی تنظیم و تبویب کرده است.
 (۳) خداینامه و تاریخ طبری و سیره ابن هشام و اسناد دیوانی دولت آل بویه از منابع اصلی مسکویه در تألیف کتاب است.
 (۴) دیده‌ها و شنیده‌های مسکویه درباره سلسله‌های آل بویه، بریدیان و حمدانیان و دوره‌ای از سامانیان از اهمیت خاصی برخوردار است.
- ۱۵۴- کدام عالم مسلمان در طبقه‌بندی خود از علوم، تاریخ را خادم دین و دانشی مستقل بر شمرده است؟
 (۱) ابن اکفانی (۲) امام فخر رازی (۳) ابن فریغون (۴) ابو عبدالله محمد خوارزمی
- ۱۵۵- کدام یک از مورخان مسلمان در ادب و تاریخ به ایام العرب توجه و استناد کرده‌اند؟
 (۱) ابن عبد ربه، ابوالفرج اصفهانی، معمر بن مثنی
 (۲) ابن عبد ربه، ابوالفرج اصفهانی، مسعودی
 (۳) معمر بن مثنی، محمد بن سلام، مسعودی
 (۴) محمد بن سلام، ابن عبد ربه، یعقوبی
- ۱۵۶- درباره معید کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) منصب معید پایین‌تر از نائب مدرس بود.
 (۲) معید گاه وظیفه مُملی را برعهده داشت.
 (۳) معید تکرار کننده درس مدرس برای طُلاب بود.
 (۴) گاه معید وظیفه مستملی را در درس بر عهده می‌گرفت.
- ۱۵۷- در کدامیک از کتابهای تاریخی زیر اعتقادات و بینش ضد شیعی مؤلف منعکس شده است؟
 (۱) وقعة صفین نصر بن مزاحم (۲) طبقات الشافعیه سبکی
 (۳) المنتظم ابن جوزی (۴) البدء و التاریخ مقدسی
- ۱۵۸- کدام یک از آثار تاریخی زیر در زنجیره تحوّل و تکامل تاریخنگاری اسلامی، حلقه‌ای به شمار نمی‌رود؟
 (۱) البدء و التاریخ مقدسی (۲) البدایة و النهایه ابن کثیر (۳) تاریخ یعقوبی (۴) مروج الذهب مسعودی
- ۱۵۹- انگیزه دینی، سبب تألیف و تدوین کدام آثار در کارنامه تاریخنگاری اسلامی گردید؟
 (۱) أنساب (۲) تواریخ عمومی (۳) جوامع حدیثی (۴) سیره و مغازی
- ۱۶۰- کدام گزینه در مورد مطالعات حدیثی در غرب صحیح نیست؟
 (۱) چاپ انتقادی و تهیه معاجم روایی
 (۲) بی‌توجهی به تفاوت مفهوم سنت و حدیث
 (۳) توجه به تفاوت میان عرف و رسوم با سنت
 (۴) نقد حدیث با تأکید بر عدم اصالت آنها
- ۱۶۱- کدام گزینه در مورد فعالیت یهود در مطالعات اسلامی در قرن ۱۹ صحیح نیست؟
 (۱) با انگیزه‌های علمی و دینی صورت می‌گرفت.
 (۲) تنها با هدف کمک به استعمار صورت می‌گرفت.
 (۳) از تلقی‌های صلیبی و مسیحی تأثیر نمی‌پذیرفت.
 (۴) برخلاف ادوار قبل، از استقلال برخوردار بود.

- ۱۶۲- کدام گزینه درباره کتاب «خلاصه التجارب» نادرست است؟
 (۱) این کتاب به روش الحاوی رازی یعنی مبتنی بر طب بالینی نوشته شده است.
 (۲) این کتاب توسط حکیم بهاءالدوله در عصر صفوی در موضوع طب عمومی نگاشته شده است.
 (۳) نخستین شرح روشن از بیماریهای سیاه سرفه و تب خرمن (الرژوی) در این کتاب آمده است.
 (۴) این اثر در عهد صفویه توسط محمد زمان تنکابنی و پسرش در موضوع داروشناسی و داروسازی تألیف شده است.
- ۱۶۳- موضوع کتاب «تنسوخ نامه ایلخانی» اثر خواجه نصیرالدین طوسی چیست؟
 (۱) حیل (مکانیک) (۲) کانی‌شناسی (۳) نجوم (۴) هندسه
- ۱۶۴- در کیمیای جابری:
 (۱) تبدیل کیمیایی یک فرایند طبیعی است.
 (۲) فلزات هفت‌گانه با سیارات سبع صرفاً ارتباط اسمی دارند.
 (۳) همه فلزات از ترکیب مادی و ظاهری گوگرد و جیوه به وجود می‌آیند.
 (۴) عمل کیمیا یک فرایند باطنی است که به واسطه آن نفس تغییر شکل می‌یابد.
- ۱۶۵- مهمترین کتاب تألیف شده در اندلس در موضوع کشاورزی کدام است؟ نویسنده آن کیست؟
 (۱) الفلاحة النبطية - ابن وحشیه (۲) کتاب الفلاحة - ابوالخیر اشبیلی
 (۳) کتاب الفلاحة - ابوزکریا ابن عوام (۴) کتاب المقنع - ابوبکر عمر بن حجاج اشبیلی
- ۱۶۶- طرح کوپرنیک درباره حرکت سیاره‌ای ماه با طرح کدام یک از منجمان مسلمان شباهت دارد؟
 (۱) منظومه ابن هیثم (۲) نظریه ابن شاطر دمشقی
 (۳) طرح حرکت سیاره‌ای بیرونی (۴) منظومه فیلسوفان اندلسی: ابن باجه و ابن طفیل
- ۱۶۷- اهمیت کتاب «کشف القناع عن شکل القطاع» در تاریخ علم اسلامی چیست؟
 (۱) تکمیل اصول هندسه اقلیدس
 (۲) توجیه هندسی حرکت سیارات
 (۳) کمک به علم جبر در حل هندسی معادلات
 (۴) تکمیل علم مثلثات مسطح و کروی و استقلال این علم از نجوم
- ۱۶۸- کدام گزینه درباره «اشبیلیه (سویل)» نادرست است؟
 (۱) پایتخت ویزی‌گوتها پیش از فتح مسلمانان بود و برج «خیرالدا» از بناهای معروف و باقی‌مانده آن عهد است.
 (۲) این شهر پیش از ورود ویزی‌گوتها به دست رومی‌ها بنا گردید و در دوره اسلامی باروی بزرگ شهر مرمت شد.
 (۳) این شهر یکی از شهرهای مهم ولایت اول اقلیم یا ناحیت اندلس بود که در کنار وادالکبیر قرار داشت.
 (۴) موسی بن نصیر پس از فتح دوباره این شهر، آنجا را پایتخت خود و پسرش عبدالعزیز کرد.
- ۱۶۹- کدام گزینه درباره «موصل» نادرست است؟
 (۱) نام قدیم آن به گفته ابن خرداد به، بوذاردشیر بود.
 (۲) در عهد مروان دوم موصل کرسی ایالت جزیره گردید.
 (۳) یکی از شهرهای مهم بلاد جزیره و مرکز دیار ربیع بود.
 (۴) در کنار رود فرات قرار دارد و نام دیگر آن در گذشته «حدیثه موصل» بود.
- ۱۷۰- ابن فقیه، صاحب کتاب ..... است و از جغرافی‌دانان ..... است.
 (۱) مختصر البلدان - قرن سوم هجری (۲) تقویم البلدان - مکتب عراقی
 (۳) تقویم البلدان - مکتب بلخی (۴) مختصر البلدان - قرن چهارم هجری